

ЈАСМИНКА ЂУРИЋ
Народна библиотека,
Пожега

УДК 912.43

КАРТОГРАФСКА ЗБИРКА У ПОЖЕШКОЈ НАРОДНОЈ БИБЛИОТЕЦИ

Сажетак: У раду је описана картографска збирка која се као део легата пуковника Славка Јоксимовића чува у пожешкој Библиотеци. Збирка садржи један атлас и 99 географских карата, како домаћег тако и страног порекла, објављених у првој половини XX века. Посматрано према подели карата на основу њиховог размера, у збирци највише има топографских (војних) карата. На крају рада дати су библиографски описи карата.

Кључне речи: Картографска грађа, ђенералштабне карте, топографске карте, географске карте, мапе, легат пуковника Славка Јоксимовића

У пожешкој Народној библиотеци, као део легата пуковника Славка Јоксимовића,¹ чува се занимљива и вредна збирка картографске грађе. Као јединствена врста библиотечког материјала у нашој установи, подстакла је нас библиотекаре да је подробније прегледамо и опишемо. Својим специфичним језиком упоредника и меридијана, а обилно проткана ликом и делом дародавца, ова грађа представља значајан део библиотечког фонда пожешке Библиотеке.

¹ Славко Ј. Јоксимовић (1893-1985), пуковник Војске Краљевине Југославије, рођен је у селу Горобиљу крај Пожеге. Народној библиотеци Пожега поконио је 1982. године књиге, рукописе, преписку, фотографије и географске карте, а пожешкој Гимназији „Свети Сава“ вредну колекцију од педесетак оригиналних уметничких слика. О Јоксимовићевом легату видети: Легат Славка Јоксимовића / Снежана Протић, у: *Глас библиотеке* (Чачак). - Бр. 7-8 (1996), стр. 61-64.

Већ летимичним прегледом картографске збирке легата установљено је да се већина карата односи на територије захваћене Првим светским ратом: Југославију, Бугарску, Албанију и Грчку. Као питомац војне школе, а касније и активни официр, Славко Јоксимовић је учествовао у ослободилачким ратовима од 1912. до 1918. године. Из његових дневничких забелешки, које је тада свакодневно водио, сазнајемо да је често излазио на терен, снимао и скицирао положаје и вршио сва потребна топографска проучавања. Одмах се поставља питање – да ли је пуковник Јоксимовић користио неке од ових карата у току Првог светског рата? Иако не постоји јасан траг који би навео на такав закључак, на основу године издања и видне оштећености и похабаности појединих примерака, може се претпоставити да су неке од ових карата прошле пут страдања српске војске.

Збирка садржи један атлас и 99 географских карата,² међу којима је и девет скица (од којих су два крокија). Сви примерци су из прве половине XX века.

Најстарије карте у збирци су „Džumaja“, „Saloniki“, „Kavala“ и „Janina“, све штампане у Бечу 1904, а најмлађа „Die front im Osten“, издата у Берлину 1941. године. Од карата на српском језику (иако на многим не стоји година издања) најстарија је карта Криве Паланке, штампана на Крфу 1916, а најмлађа карта географског распореда Југословена из 1939. године.

Од картографских аутора, заступљени су: Власта К. Белкић („Карта источног бојишта“), Стеван П. Бошковић („Карта Краљевине Југославије и суседних покрајина“), Alexander Gross („The Daily Telegraph Gazetteer War Map“, „The Daily Telegraph War Map of Eastern Europe“), Димитрије Ј. Дерок („Карта Балканског полуострва“), Г. Ружичић („Географски распоред Југословена према већинама у општинама“) и А. Ј. Шчербаков („Балнеолошка карта Краљевине С. Х. С.“). Поменути два крокија радили су пеш.[адијски] поручници Драг. С. Кондић и Милан Ј. Михајловић.

Карте из ове збирке штампане су у Београду, Бечу, Берлину, Лондону, Љубљани, Загребу, Прагу и на Крфу, и то на више језика: српском, немачком, француском, енглеском, чешком и бугарском. Као издавачи, заступљени су: Војногеографски институт, Carl Flemming i С. Т. Wiskott, Драг. Грегорић, Књижара Рајковића и Ђуковића, Geographia, Militargeographisches institut, Свесловенска књижара М. Ј. Стефановића и Друга, Ст. Кугли, Československeho kompas, Католишка букварна и др.

Са становишта поделе карата према размери, збирку чине углавном **топографске карте**, добро позната издања Географског одељења Главног Ђенералштаба, а касније Војногеографског института у Београду. Ове спе-

² Три наслова имају по два примерка.

Славко Јоксимовић

цијалне и генералне топографске карте односе се на Краљевину Србију и Југославију, као и на југоисточну Европу, а штампане су почетком века и током Првог светског рата, када су картографски радови вршени на целом путу одступања српске војске.³ Прва специјална војна карта Краљевине Србије, која је штампана у нашој земљи 1893. године, је сте ђенералштабна карта, рађена у размери 1:75.000. Штампана је у 94 секције (Аранђеловац, Београд, Краљево, Лозница, Златибор, Смедерево, В. Градиште, Сопот, Чукојевац...). У овој збирци налази се 14 листова поменуће ђенералштабне карте, али неког каснијег (привременог и аутографског) издања, које се од оног првог разликује углавном по боји – у првом издању реке су обојене зеленом или су беле боје, а изохипсе исписане црном, док су у овом издању реке плаве, а изохипсе црвене.

Топографска карта која се односи на Краљевину Југославију и земље југоисточне Европе, такође у издању Географског одељења Главног Ђенералштаба, израђена је у размери 1:100.000. У овој збирци сачувано је 20 секција, међу којима су: Беране, Берат, Битољ, Брод, Горица, Дибра, Дрим, Ђаковица, Пећ, Мелник, Фјери, Флорина, Џумаја...

Од генералне карте југословенских земаља, израђене у размери 1:200.000, а штампане на Крфу 1916. у Заводу браће Аспиотис, у овој збирци се налазе само два примерка једног листа који се односи на Криву Паланку.

Каснија картографска издања Војногеографског института штампана су двадесетих и тридесетих година прошлог века, у размери 1:100.000, и та-

³ Као претеча Војногеографског института, Друго одељење Главног Ђенералштаба формирано је 1876. године. Назив је променило 1878. у Географско одељење Главног Ђенералштаба, а 1920. у Географски институт Главног Ђенералштаба, да би 1923. добио данашњи назив – Војногеографски институт. На основу тога, може се приближно одредити период штампања ових карата.

кође се односе на југословенске земље, али су у збирци сачувани углавном листови који приказују територију Србије (Београд, Нови Пазар, Обреновац, Шабац...).

Посебно треба поменути и шест топографских карата у издању Краљевског Војногеографског института у Бечу, израђених у размери 1:200.000. Штампане су на самом почетку XX века (1904, 1909), те тако представљају најстарије примерке ове картографске збирке. То су карте: Атос, Јањина, Кавала, Лариса, Солун и Халкидики, и све, осим Ларисе, одштампане су на папиру на коме је воденим жигом уписано: *Papeterie de Renage (Isere)*.

Карата на којима су приказани већи делови Земљине површине, урађених у размеру 1:200.000 па надаље, а које се на основу поделе карата према размеру називају **гео-**

графске карте, у овој збирци има двадесет. То су карте које приказују Европу, Балканско полуострво и Краљевину Југославију (Универзална карта С. Х. С, *Jugoslawien, Die front im Osten, Balkanhalbinsel*, Балнеолошка карта С. Х. С, Карта Краљевине Југославије и суседних земаља...).

У трећу групу поделе карата према размеру спадају **планови** – карте израђене у најкрупнијем размеру од 1:100 до 1:15.000. У картографској збирци пуковника Јоксимовића планова има најмање – свега четири, и то су уједно најлепши и најочуванији примерци збирке: план града Београда, Беча, Загреба и Прага. Од свих, само план града Загреба има годину издања: 1929.

Поменуто је да се у овој картографској збирци налази и девет скица. Седам скица је рађено руком, па копирано (топоними су исписани, а на појединим примерцима подаци у легенди откуцани на писаћој машини), док су остале рађене на паус папиру, рапидографом и у боји.

На крају, неколико напомена и о степену очуваности ове картографске збирке. Очигледно је да се пуковник Јоксимовић, у току своје војне службе, а и ван ње, доста служио овом врстом грађе. Примерци су више пута испресавијани, због чега је свака карта мање или више оштећена и на местима превоја похабана или поцепана. Неколико географских карата је у делићима.

Славко Јоксимовић на Солунском фронту

Има више карата на којима се налазе различите Јоксимовићеве белешке, исписане како на маргинама, тако и на географским пројекцијама. Углавном су то разни топографски знаци, историјске белешке или исцртани правци и датуми (па чак и сати) маневара појединих јединица и војних трупа, што се несумњиво односи на неке догађаје из Првог светског рата.⁴

На већини топографских карата, због лакшег спајања секција, одсечене су маргине. Због тога многи листови немају податке о наслову, издавачу или години. На основу оних секција које су комплетно очуване успели смо да идентификујемо и те оштећене, а њихове податке при библиографском описивању ставили смо у угласте заграде. Међутим, остало је неколико неидентификованих карата. Наша је претпоставка да су у питању секције карте Краљевине Србије или Краљевине Југославије, које је издао Војногеографски институт 20-тих и 30-тих година XX века, у размери 1:100.000, али због могуће погрешне претпоставке, те карте смо оставили неидентификоване. Њихов библиографски опис садржи само наслов, размеру (обично у угластим заградама, јер су маргине са подацима поцепане) и димензије. То су карте: Аранђеловац, Ваљево, Вардиште, Вишеград, Вршац, Сјеница, Тузла, Ужице, Чачак и Штип.

Карте Враћа, Куршумлије, Лесковца и Приштине по својим димензијама и изради најсличније су картама које је у другој деценији XX века издало Географско одељење Главног Генералштаба, у размери 1:100.000.

Такође претпостављамо да су секције под називом: Авала, Железник, Миријево и Панчево, израђене у размери 1:25.000, заправо секције карте „Београд и околина“, одштампане у издању Топографског одељења Врховне команде у Београду 1919. године, али смо и њих, из истог разлога, у библиографском попису који следи, оставили са оскудним подацима.

⁴ Уз ово напомињемо да је, поред многих рукописа мемоарског карактера, Славко Јоксимовић за собом оставио и дневнике из Првог и Другог светског рата, као и веома обимно дело под називом „Игра живота – Први светски рат“, за које је сам написао да је историјски роман у шест томова. Врло је вероватно да су му управо ове географске карте послужиле при описивању одређених ратних догађаја.

БИБЛИОГРАФИЈА КАРТА

1. АВАЈА [Картографска грађа]. - [Б. м.] : [б. и.], [б. г.]. - 1 геогр. карта : у бојама ; 37 × 58 cm
Наслов преузет са налепнице на полеђини. - Карта ојачана платном.
2. АРАНЂЕЛОВАЦ [Kartografska građa]. - [S. l.] : [s. n.], [s. a.]. - 1 геогр. карта : у бојама ; 59 × 42 cm
3. АSOS 42° 40° (Athos) [Kartografska građa] / terrain A. Vogel u. A. Kruliš ; geripp R. Vogl. - 1 : 200.000. - [Wien] : K. u. k. Militärgeographisches Institut, 1909. - 1 геогр. карта : у бојама ; 57 × 44 cm на листу 68 × 53 cm
Imprimerie xincographique du Service géographique de l'armée. - Vodeni žig: Papeterie de Renage (Isère). - Legenda.
4. АУСТРИЈСКА република [Картографска грађа]. - 1 : 1.750.000. - [Б. м.] : [б. и.], [б. г.]. - 1 скица ; 40 × 55 cm
5. BALKANHALBINSEL [Kartografska građa] / herstellung: Geograph. Institut Carl Flemming u. C. T. Wiskott AG. - 1 : 1.500.000. - Berlin : Carl Flemming u. C. T. Wiskott AG, [s. a.]. - 1 геогр. карта : у бојама ; 82 × 63 cm на листу 88 × 71 cm. - (Flemmings generalkarte ; Nr. 5)
Karta је посерана и оштећена.
6. БЕЛКИЋ, Власта К.
Карта источног бојишта [Картографска грађа] / од Власте К. Белкића. - [Размера дата размерником]. - [Б. м.] : „Драг. Грегорић“, [б. г.] ([Б. м.] : „Драг. Грегорић“). - 1 геогр. карта ; 54 × 38 cm на листу 58 × 42 cm
Цена 2 дин. - Карта је оштећена и поцепана.
7. БЕОГРАД [Kartografska građa] / premerio, iscrtao i reprodukovao Vojni Geografski institut Kraljevine Jugoslavije. - 1 : 100.000. - [Beograd] : Vojni Geografski institut Kraljevine Jugoslavije, premer. 1928-30, reprod. 1931. - 1 геогр. карта : у бојама ; 57 × 41 cm на листу 65 × 50 cm
8. БЕОГРАД - Вршац - Ужице - Крагујевац [Картографска грађа] / Географски институт Г. Њ. штаба, Репродукциони одсек. - 1 : 200.000. - [Београд] : Географски институт Г. Њ. штаба, Репродукциони одсек, [192?]. - 1 геогр. карта : у бојама ; 43 × 57 cm на листу 47 × 63 cm
Исохипсе на 100 m. - Карта ојачана платном.
9. БЕРАНЕ = Berane [Картографска грађа] / Географско одељење Гл. Ђенералштаба, Картографска радионица. - 1 : 100.000. - [Београд] : Географско одељење Главног Ђенералштаба, Картографска радионица : Service Géographique de l'Armée, [191?]. - 1 геогр. карта : у боји ; 53 × 58 cm на листу 60 × 65 cm
Еквидистанција 100 m.

10. БЕРАТ = Berat [Картографска грађа] / Географско одељење Гл. Генералштаба, Картографска радионица. - Аутографско изд. - 1 : 100.000. - [Београд] : Географско одељење Гл. Генералштаба, Картографска радионица : Service Géographique de l'Armée, [191?]. - 1 геогр. карта : у бојама ; 53 × 58 cm на листу 60 × 65 cm
Еквидистанција на 100 m.
11. БИТОЉ = Monastir [Картографска грађа] / Географско одељење Гл. Генералштаба, Картографска радионица. - 1 : 100.000. - [Београд] : Географско одељење Гл. Генералштаба, Картографска радионица : Service Géographique de l'Armée, [191?]. - 1 геогр. карта ; 53 × 58 cm на листу 60 × 65 cm
Еквидистанција 100 m.
12. БОШКОВИЋ, Стеван П.
Карта Краљевине Југославије и суседних покрајина [Картографска грађа] / od geodestkog generala S. P. Boškovića. - 1 : 1.000.000. - Beograd : Vojno Geografski institut, [s. a.]. - 1 геогр. карта : у бојама ; 76 × 85 cm на листу 79 × 95 cm
Legenda uporedo на срп. и франц. језику. - Карта оштећена и посерана.
13. БРОД = Brod [Картографска грађа] / Географско одељење Гл. Генералштаба, Картографска радионица. - 1 : 100.000. - [Београд] : Географско одељење Гл. Генералштаба, Картографска радионица : Service Géographique de l'Armée, [191?]. - 1 геогр. карта : у боји ; 53 × 58 cm на листу 60 × 65 cm
Еквидистанција 100 m.
14. VALJEVO [Kartografska града]. - 1 : 100.000. - [S. l.] : [s. n.], [s. a.]. - 1 геогр. карта : у бојама ; 58 × 42 cm
Podaci preuzeti sa nalepnice на пољедини. - Карта ојаћана платном.
15. VARDIŠTE [Kartografska града]. - 1 : 100.000. - [S. l.] : [s. n.], [s. a.]. - 1 геогр. карта : у боји ; 58 × 42 cm
Podaci preuzeti sa nalepnice на пољедини. - Карта ојаћана платном.
16. [VIŠEGRAD] [Kartografska града]. - [S. l.] : [s. n.], [s. a.]. - 1 геогр. карта : у бојама ; 58 × 42 cm
17. [ВРАЊЕ] [Картографска грађа]. - [Б. м.] : [б. и.], [б. г.]. - 1 геогр. карта : у бојама ; 51 × 56 cm
18. ВРШАЦ [Картографска грађа]. - Аутографско изд. - Крагујевац : [б. и.], [б. г.]. - 1 геогр. карта : у бојама ; 58 × 42 cm
19. ГОРИЦА = Goritsa [Картографска грађа] / Географско одељење Гл. Генералштаба, Картографска радионица. - 1 : 100.000. - [Београд] : Географско одељење Главног Генералштаба, Картографска радионица : Service Géographique de l'Armée, [191?]. - 1 геогр. карта : у бојама ; 53 × 58 cm на листу 60 × 65 cm
Еквидистанција 100 m. - Привремена граница.
20. GROSS, Alexander
The Daily Telegraph Gazetteer War Map. No 4. [Kartografska града] / by Alexander Gross. - [Razmera data razmernikom]. - London : Geographia, [191?]. - 1 геогр. карта : у бојама ; 72 × 98 на листу 77 × 102 cm
„Compiled from official sources“. - Карта је оштећена и посерана.

21. GROSS, Alexander
The Daily Telegraph War Map of Eastern Europe. No. 5 [Kartografska građa].
- by Alexander Gross. - [Razmera data razmernikom]. - London : Geographia, [s. a].
- 1 geogr. karta : u bojama ; 73 × 99 cm na listu 76 × 111 cm
Sadrži i dopunske karte: Western Balkans i Eastern Balkans (по 28 × 21 cm), Blac Sea & Adjacent Countries (12 × 13 cm), a jednoj nedostaje ćošak i naslov (16 × 21 cm). - Legenda.- Karta je oštećena i posepana.
22. ГРЧКА [Картографска грађа]. - 1 : 3.000.000. - [Б. м.] : [б. и.], [б. г.]. - 1 скица ; 39 × 55 cm
23. D. LENDAVAL [Kartografska građa] / reambulirao, iscrtao i reprodukovao Vojni Geografski institut Kraljevine Jugoslavije. - 1 : 100.000. - [Beograd] : Vojni Geografski institut Kraljevine Jugoslavije, reamb. 1930, repr. 1934. - 1 geogr. karta : u bojama ; 57 × 40 cm na listu 65 × 49 cm
24. ДЕРОК, Драгутин Ј.
Карта Балканског полуострва [Картографска грађа] / од Д. Ј. Дерока ; цртао Ђ. Р. Андрејевић. - 1 : 2.500.000. - Београд : Књижара Рајковића и Ђуковића, [б. г.] (Београд : Нова штампарија „Давидовић“). - 1 геогр. карта : у бојама ; 53 × 56 cm на листу 58 × 62 cm, пресавијено на 29 × 21 cm
„Lith. anst. v. Bogdan Gisevius, Berlin“. - Легенда. - Карта је оштећена.
25. DIE front im Osten [Kartografska građa]. - 1 : 6.000.000. - Berlin : Deutsche Allgemeine Zeitung, 1941. - 1 geogr. karta
Sačuvan samo deo karte.
26. ДИБРА - Кичево = Debar - Kitchevo [Картографска грађа] / Географско одељење Гл. Ђенералштаба, Картографска радионица. - 1 : 100.000. - [Београд] : Географско одељење Гл. Ђенералштаба, Картографска радионица : Service Géographique de l'Armée, [191?]. - 1 геогр. карта : у бојама ; 53 × 58 cm на листу 60 × 65 cm
Еквидистанција 100 m.
27. ДОЈРАН = Doiran [Картографска грађа] / Географско одељење Гл. Ђенералштаба, Картографска радионица. - 1 : 100.000. - [Београд] : Географско одељење Гл. Ђенералштаба, Картографска радионица : Service Géographique de l'Armée, [191?]. - 1 геогр. карта : у бојама ; 53 × 58 cm на листу 60 × 65 cm
Еквидистанција 100 m.
28. ДРИМ = Drim [Картографска грађа] / Географско одељење Гл. Ђенералштаба, Картографска радионица. - 1 : 100.000. - [Београд] : Географско одељење Гл. Ђенералштаба, Картографска радионица : Service Géographique de l'Armée, [191?]. - 1 геогр. карта : у боји ; 53 × 58 cm на листу 60 × 65 cm
Еквидистанција 100 m.
29. ЂАКОВИЦА = Đakovitza [Картографска грађа] / Географско одељење Гл. Ђ-штаба, Картографска радионица. - 1 : 100.000. - [Београд] : Географско одељење Гл. Ђ-штаба, Картографска радионица : Service Géographique de l'Armée, [191?]. - 1 геогр. карта : у боји ; 53 × 57 cm на листу 60 × 65 cm
Аутографија. - Еквидистанција 100 m.

30. **БЕНЕРАЛШТАБНА** карта Краљевине Србије. [А 1, Граница Бујуклић Ада] [Картографска грађа] / [Географско одељење Главног Генералштаба]. - 1 : 25.000 [?]. - [Б. м.] : [Географско одељење Главног Генералштаба], [б. г.]. - 1 геогр. карта : у бојама ; 36 × 40 cm
31. **БЕНЕРАЛШТАБНА** карта Краљевине Србије. [А 3, Лозница] [Картографска грађа] / Географско одељење Главног Генералштаба. - Привремено аутографско изд. - 1 : 75.000. - [Б. м.] : Географско одељење Главног Генералштаба, [б. г.]. - 1 геогр. карта : у боји ; 35 × 41 cm
Исохипсе на 50 m.
32. **БЕНЕРАЛШТАБНА** карта Краљевине Србије. Б 1, Митровица [Картографска грађа] / [Географско одељење Главног Генералштаба]. - Привремено аутографско изд. - 1 : 50.000 [?]. - [Београд] : Географско одељење Главног Генералштаба, [б. г.]. - 1 геогр. карта : у бојама ; 36 × 40 cm
33. **БЕНЕРАЛШТАБНА** карта Краљевине Србије. В 1, Дреновац [Картографска грађа] / Географско одељење Главног Генералштаба. - Привремено изд. - 1 : 75.000. - [Београд] : Географско одељење Главног Генералштаба, [б. г.]. - 1 геогр. карта : у бојама ; 36 × 41 cm
Исохипсе на 50 m.
34. **БЕНЕРАЛШТАБНА** карта Краљевине Србије. Д 1, Београд [Картографска грађа] / [Географско одељење Гл. Генералштаба. - Привремено изд. - [1 : 75.000]. - [Београд] : Географско одељење Гл. Генералштаба], [б. г.]. - 1 геогр. карта : у бојама ; 34 × 49 cm
35. **БЕНЕРАЛШТАБНА** карта Краљевине Србије. [Д 3, Сопот] [Картографска грађа] / [Географско одељење Главног Генералштаба]. - Привремено аутографско изд. - 1 : 75.000. - [Београд] : Географско одељење Главног Генералштаба, [б. г.]. - 1 геогр. карта : у бојама ; 35 × 39 cm
Исохипсе на 50 m.
36. **БЕНЕРАЛШТАБНА** карта Краљевине Србије. [Д 4, Аранђеловац] [Картографска грађа] / [Географско одељење Главног генералштаба]. - Привремено изд. - 1 : 75.000. - [Београд] : [Географско одељење Главног генералштаба], [б. г.]. - 1 геогр. карта : у бојама ; 36 × 41 cm
Цена 1.20 дин.
37. **БЕНЕРАЛШТАБНА** карта Краљевине Србије. [Д 6, Краљево] [Картографска грађа] / [Географско одељење Главног генералштаба]. - [Привремено аутографско изд.]. - 1 : 75.000. - [Б. м.] : [Географско одељење Главног Генералштаба], [б. г.]. - 1 геогр. карта : у бојама ; 35 × 39 cm
38. **БЕНЕРАЛШТАБНА** карта Краљевине Србије. [Е 2, Смедерево] [Картографска грађа]. - 1 : 75.000. - [Београд] : [Географско одељење Главног Генералштаба], [б. г.]. - 1 геогр. карта : у бојама ; 35 × 39 cm
Цена 1,20 дин.
39. **БЕНЕРАЛШТАБНА** карта Краљевине Србије. [Е 6, Чукојевац] [Картографска грађа] / [Географско одељење Главног Генералштаба]. - [Привремено аутографско

- изд.] - 1 : 75.000. - [Београд] : Географско одељење Главног Генералштаба, [б. г.] - 1 геогр. карта : у бојама ; 35 × 39 cm
40. **ЂЕНЕРАЛШТАБНА** карта Краљевине Србије. [Ж 2, Пожаревац] [Картографска грађа] / Географско одељење Главног Генералштаба. - Привремено аутографско изд. - 1 : 75.000. - [Б. м.] : Географско одељење Главног Генералштаба, [б. г.] - 1 геогр. карта : у бојама ; 36 × 40 cm
Исохипсе на 50 m.
41. **ЂЕНЕРАЛШТАБНА** карта Краљевине Србије. Ж 3, Жабаре [Картографска грађа] / Географско одељење Главног Генералштаба. - Привремено аутографско изд. - 1 : 75.000. - [Београд] : Географско одељење Главног Генералштаба, [б. г.] - 1 геогр. карта : у бојама ; 36 × 40 cm
Исохипсе на 50 m.
42. **ЂЕНЕРАЛШТАБНА** карта Краљевине Србије. З 2, В. Градиште [Картографска грађа] / Географско одељење Главног Генералштаба. - Привремено аутографско изд. - 1 : 75.000. - [Београд] : Географско одељење Главног Генералштаба, [б. г.] - 1 геогр. карта : у бојама ; 36 × 42 cm
Исохипсе на 50 m.
43. **ЂЕНЕРАЛШТАБНА** карта Краљевине Србије. [З 3, Петровац на Млави] [Картографска грађа] / Географско одељење Главног Генералштаба. - Привремено изд. - 1 : 75.000. - [Б. м.] : Географско одељење Главног Генералштаба, [б. г.] - 1 геогр. карта : у бојама ; 36 × 39 cm
Цена 1,20 дин.
44. **ЕВРОПА** [Картографска грађа]. - [Размера дата размерником]. - [Б. м.] : [б. и.], [б. г.] - 1 геогр. карта ; 52 × 80 cm на листу 59 × 84 cm
Карта оштећена и поцепана.
45. **ЕЛБАСАН** = Elbasan [Картографска грађа] / Географско одељење Гл. Генералштаба, Картографска радионица. - 1:100.000. - [Београд] : Географско одељење Гл. Генералштаба, Картографска радионица : Service Géographique de l'Armée, [191?]. - 1 геогр. карта : у боји ; 53 × 58 cm на листу 60 × 65 cm
Еквидистанција 100 m.
46. **ЖЕЛЕЗНИК** [Картографска грађа]. - 1 : 25.000. - [Б. м.] : [б. и.], [б. г.] - 1 геогр. карта : у бојама ; 37 × 58 cm
Еквидистанција на 5 m. - Подаци преузети са налепнице на полеђини. - Карта ојачана платном.
47. **ZEMLJEVID Gorenjske** [Kartografska grada]. - [Razmera data razmernikom]. - Ljubljana : Katoliška bukvarna, [s. a.]. - 1 геогр. karta ; 51 × 95 cm на listu 60 × 100 cm, presavijena u omotu 23 × 13 cm
48. **ZBORSKO** = Сборско. 26 [Kartografska grada]. - Ausgabe b. (für Truppen) = издание б. (за частитъ). - 1 : 25.000. - [S. l.] : [s. n.], strand vom = положението на 1918. - 1 геогр. karta ; 58 × 58 cm на listu 80 × 65 cm
„Hergestellt nach Raummessbildern und Fliegerbildauswertungen gezeichnet u. gedruckt durch Verm. - A. 21 = Изработена споредъ стереофотограметрически снимки и напечатана отъ No 21 Изм. Отдъл. - Legenda. - Toponimi на нем. i bug. jeziku.

49. JANINA 39° 40' [Kartografska građa] / terrain A. Vogel u. A. Kruliš ; geripp offic. R. Dokaupil. - 1 : 200.000. - [Wien] : K. u. k. Militärgeographisches Institut, [1904 ?]. - 1 geogr. karta : u bojama ; 57 × 44 cm na listu 67 × 53 cm
Vodeni žig: Papeterie de Renage (Isère). - Legenda.
50. JUGOSLAWIEN [Kartografska građa] / laitung J. I. Kettler ; netzentwurf A. Bludau, zeichnung O. Herkt. - 1. aufl. - 1 : 1.120.000. - Berlin : Carl Flemming und C. T. Wiskott, [c. a.]. - 1 geogr. karta : u bojama ; 61 × 75 cm na listu 69 × 83 cm, presavijena u omotu
24 × 15 cm. - (Flemmings generalkarten ; No. 63.).
51. KAVALA 42° 41' [Kartografska građa] / terrain A. Vogel ; geripp. offic. K. Masehka u. F. Noltz. - 1 : 200.000. - [Wien] : K. u. k. Militärgeographisches Institut, 1904. - 1 geogr. karta : u bojama ; 57 × 43 cm na listu 68 × 53 cm
Vodeni žig: Papeterie de Renage (Isère). - Legenda.
52. КАРТА Бугарске [Картографска грађа]. - 1 : 1.500.000. - [Б. м.] : [б. и], [б. г.]. - 1 скица ; 40 × 55 cm
53. KLADANJ [Kartografska građa] / reambulirao, iscertao i reprodukovao Vojni Geografski institut Kraljevine Jugoslavije. - 1 : 100.000. - [Beograd] : Vojni Geografski institut Kraljevine Jugoslavije, reamb. 1932, repr. 1934. - 1 geogr. karta : u bojama ; 57 × 41 cm na listu 65 × 49 cm
54. КОНДИЋ, Драг. С.
Kroki položaja „Radošić“⁵ [Картографска грађа] / израдио пешад. поручник Драг. С. Кондић. - 1 : 25.000. - У Вараждину, 1937. - 1 скица : у боји ; 24 × 21 cm
Географски приказ положаја рађен руком на паус папиру.
55. КРИВА Паланка = Kriva Palanka [Картографска грађа] / Географско одељење Гл. Ђенералштаба, Картографска радионица. - 1 : 100.000. - [Београд] : Географско одељење Главног Ђенералштаба, Картографска радионица : Service Géographique de l'Armée, [191?]. - 1 geogr. karta : u boji ; 53 × 58 cm na listu 60 × 65 cm
Еквидистанција 100 m.
56. КРИВА Паланка [Картографска грађа] / израђено и за штампу спремљено у Географском одељењу и Картографској радионици Врх. команде по најновијим, нашим и страним подацима. - Привремено аутографско изд. - 1 : 200.000. - [Б. м.] : [б. и.], 1916 (Крф : Завод браће Аспитотис). - 1 geogr. karta : u bojama ; 56 × 43 cm na listu 65 × 48 cm
Хоризонтале на 100 m.
(2 примерка)
57. [КУРШУМЛИЈА] [Картографска грађа]. - [Б. м.] : [б. и.], [б. г.]. - 1 geogr. karta : u bojama ; 52 × 57 cm
58. LARISA 40° 40' [Kartografska građa] / terrain A. Vogel ; geripp. offic. R. Dokaupil, K. Melichar. - 1 : 200.000. - [Wien] : K. u. k. Militärgeographisches Institut, 1909. - 1 geogr. karta : u bojama ; 57 × 44 cm na listu 68 × 53 cm
Imprimerie xincographique du Service géographique de l'armée. - Legenda.

⁵ Наслов и топоними латиницом, остали подаци исписани ћирилицом.

59. [ЛЕСКОВАЦ] [Картографска грађа]. - [Б. м.] : [б. и.], [б. г.]. - 1 геогр. карта : у бојама ; 51 × 56 cm
60. МАЂАРСКА и Румунија [Картографска грађа]. - 1 : 2.000.000. - [Б. м.] : [б. и.], [б. г.]. - 1 скица ; 40 × 56 cm
61. МЕЛНИК = Melnik [Картографска грађа] / Географско одељење Гл. Генералштаба, Картографска радионица. - 1 : 100.000. - [Београд] : Географско одељење Главног Генералштаба, Картографска радионица : Service Géographique de l'Armée, [191?]. - 1 геогр. карта : у бојама ; 53 × 58 cm на листу 60 × 65 cm
Еквидистанција 100 m.
62. МИРИЈЕВО [Картографска грађа]. - [Б. м.] : [б. и.], [б. г.]. - 1 геогр. карта : у бојама ; 30 × 58 cm
Наслов преузет са налепнице на полеђини. - Карта ојачана платном.
63. МИНАЈЛОВИЋ, Milan J.
Deo sa sekcija: Karlovac - Ogulin [Kartografska građa] / skicu radio pešadiski potporučnik Milan J. Mihajlović ; prekontrolisao pešad. poručnik Drag. S. Kondić. - 1 : 50.000. - U Varaždinu, 1937. - 1 skica : u bojama ; 27 × 25 cm
Skica rađena rukom na paus papiru.
64. NAVOEV, P. E.
UNIVERSALNA karta Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca : prema statističkim i kartografskim oficialnim podacima iz 1922 god. [Kartografska građa] / priredio P. E. Navoev. - 1 : 1.250.000. - Beograd : Sveslovenska knjižara M. J. Stefanović i drug, [192?]. - 1 geogr. karta : u bojama ; 56 × 68 cm na listu 6 5 × 77 cm
„Državne granice obeležene su na osnovu oficialnih podataka iz 1922. god., a prema ugovorima o miru u Rapalu Trianonu i St. Žermenu“. - Karta je oštećena i pocepana.
65. NACRT slob. i kralj. glavnoga grada Zagreba : s alfabetskim popisom i tumačem svih ulica, cesta, trgova, škola, konzulata, ureda itd. [Kartografska građa]. - 1 : 15.000. - Zagreb : St. Kugli : Knjižara Kraljevskog sveučilišta i jugoslovenske akademije, 1929. - 1 plan : u bojama ; 49 × 54 cm na listu 56 × 62 cm, presavijen na 12 × 19 cm
66. НИКОЛИЋ, Ђ.
АТЛАС свих војишта Другог светског рата [Картографска грађа] / Ђ. Николић. - Разл. размере. - [Б. м.] : [б. и.], [194?] (Београд : Штампарија „Грегорић“). - [12] стр ; 32 × 31 cm
Садржи следеће карте: Западно-европско војиште; Афричко и медитеранско војиште; Северно руско војиште; Јужно руско војиште; Прегледна карта целог света; Малајско и филипинско војиште; Аустралија и пацифичка острва; Кинеско војиште са Бурмом; Јапан са источном Сибиријом; Специјалне карте: Велике Британије, Малаје, Сингапура, Хавајских острва, области Суецког канала и Гибралтара. - Цена 12 дин. - Размере дате размерником. - Атлас оштећен.
67. НОВИ Пазар = Novi Vazar [Картографска грађа] / Географско одељење Гл. Генералштаба, Картографска радионица. - 1 : 100.000. - [Београд] : Географско одељење Главног Генералштаба, Картографска радионица : Service Géographique de l'Armée, [191?]. - 1 геогр. карта : у боји ; 53 × 58 cm на листу 60 × 65 cm
Еквидистанција 100 m на турском, 50 m на српском земљишту.

68. NOVI-Pazar [Kartografska radionica] / premerio, iscrtao i reprodukovao Vojni geografski institut Kraljevine S. H. S. - 1 : 100.000. - [Beograd] : Vojni Geografski Institut Kraljevine S. H. S., prem. 1926, repr. 1928. - 1 geogr. karta : u bojama ; 42 × 57 cm na listu 48 × 65 cm
69. OBRENOVAC [Kartografska građa] / premerio, iscrtao i reprodukovao Vojni Geografski institut Kraljevine Jugoslavije. - 1 : 100.000. - [Beograd] : Vojni Geografski institut Kraljevine Jugoslavije, premer. 1928, reprodu. 1930. - 1 geogr. karta : u bojama ; 57 × 41 cm na listu 65 × 50 cm
70. ПАНЧЕВО [Картографска грађа]. - 1 : 25.000. - [Б. м.] : [б. и.], [б. г.]. - 1 геогр. карта : у бојама ; 30 × 59 cm
Еквидистанција на 5 m. - Подаци преузети са налепнице на полеђини карте. - Карта ојачана платном.
71. ПЕЋ = Рек [Картографска грађа] / Географско одељење Гл. Генералштаба, Картографска радионица. - 1 : 100.000. - [Београд] : Географско одељење Главног Генералштаба, Картографска радионица : Service Géographique de l'Armée, [191?]. - 1 геогр. карта : у боји ; 53 × 58 cm на листу 60 × 65 cm
Еквидистанција 100 m.
72. PLAN von Wien [Kartografska građa] / kartogr. Ansalt G. Freytag und Berndt. - 28. aufl. - 1 : 15.000. - Wien ; Leipzig : A. Hartlebens verlag, [s. a.]. - 1 plan : u bojama ; 47 × 51 cm na listu 51 × 53 cm
73. ПЛАН града Београда [Картографска грађа]. - 1 : 10.000. - [Б. м.] : [б. и.], [192?/3?] (Београд : Литографија П. Марковића). - 1 план : у бојама ; 57 × 50 cm на листу 63 × 66 cm
Попис улица.
74. PLÁN hlavního města Prahy [Kartografska građa] / graf. uměl. ústav V. Neuberta. - 1 : 12.000. - Praha-Smíchov : Československého kompasu, [s. a.] (Praha-Smíchov : Československého kompasu). - 1 plan : u bojama ; 60 × 73 cm na listu 65 × 78 cm
75. ПЛЈЕВЉА [Kartografska građa] / premerio, iscrtao i reprodukovao Vojni Geografski institut Kraljevine Jugoslavije. - 1 : 100.000. - [Beograd] : Vojni Geografski institut Kraljevine Jugoslavije, prem. 1926, repr. 1929. - 1 geogr. karta : u bojama ; 57 × 42 cm na listu 65 × 50 cm
76. ПРИЗРЕН = Prizren [Картографска грађа] / Географско одељење Гл. Генералштаба, Картографска радионица. - 1 : 100.000. - [Београд] : Географско одељење Гл. Генералштаба, Картографска радионица : Service Géographique de l'Armée, [191?]. - 1 геогр. карта : у бојама ; 53 × 58 cm на листу 60 × 65 cm
Еквидистанција 100 m. - Привремена граница Албаније.
77. [ПРИШТИНА] [Картографска грађа]. - [Б. м.] : [б. и.], [б. г.]. - 1 геогр. карта : у бојама ; 52 × 56 cm
78. РУЖИЧИЋ, Г.
Geografski raspored Jugoslovena prema većinama u opštinama : na osnovu statističkih podataka popisa stanovništva od 1931 god. [Kartografska građa] / izradio

- G. Ružičić. - 1 : 1.500.000. - Beograd : [s. n.], 1939. - 1 geogr. karta : u bojama ; 43 × 51 cm na listu 50 × 58 cm
 „Na karti su prikazani samo brojni odnosi pojedinih jugoslovenskih grupa. Narodne manjine nisu uzete u obzir“. - Karta je oštećena.
79. SALONIKI 41° 41' [Kartografska građa] / terrain A. Vogel u. A. Kruliš ; geripp of fiz. A. Jersche u. W. Kocour. - 1 : 200.000. - [Wien] : K. u. k. Militärgeographisches Institut, [1904 ?]. - 1 geogr. karta : u bojama ; 56 × 43 cm na listu 68 × 53 cm
 Vodeni žig: Papeterie de Renage (Isère). - Legenda.
 [Dva primerka]
80. СЕВЕРНА Италија [Картографска грађа]. - 1 : 1.500.000. - [Б. м.] : [б. и.], [б. г.]. - 1 скица ; 39 × 54 cm
 [Два примерка]
81. СЕРЕЗ - Демирхисар = Demir Hissar [Картографска грађа] / Географско одељење Гл. Ђенералштаба, Картографска радионица. - 1 : 100.000. - [Београд] : Географско одељење Главног Ђенералштаба, Картографска радионица : Service Géographique de l'Armée, [191?]. - 1 геогр. карта : у боји ; 53 × 58 cm на листу 60 × 65 cm
 Еквидистанција 100 m.
82. СЈЕНИЦА [Kartografska građa]. - 1 : 100.000. - [S. l.] : [s. n.], [s. a.]. - 1 geogr. karta : u bojama, 58 × 42 cm
 Podaci preuzeti sa nalepnice na poleđini. - Karta ojačana platnom.
83. СКИЦА Балкан. полуострва [Картографска грађа] / нац. Пуљевић, Николић. - [Б. м.] : [б. и.], 1920. - 1 скица ; 40 × 55 cm
 Легенда.
84. СКИЦА Балканско полуострво [Картографска грађа]. - [Б. м.] : [б. и.], [б. г.]. - 1 скица ; 40 × 55 cm
85. СТРУМИЦА = Stroumitsa [Картографска грађа] / Географско одељење Гл. Ђенералштаба, Картографска радионица. - 1 : 100.000. - [Београд] : Географско одељење Главног Ђенералштаба, Картографска радионица : Service Géographique de l'Armée, [191?]. - 1 геогр. карта : у бојама ; 53 × 58 cm на листу 60 × 65 cm
 Еквидистанција 100 m.
86. [TUZLA] [Kartografska građa]. - [S. l.] : [s. n.], [s. a.]. - 1 geogr. karta : u bojama ; 57 × 41 cm
87. УЏИЦЕ [Kartografska građa]. - 1 : 100.000. - [S. l.] : [s. n.], [s. a.]. - 1 geogr. karta : u boji ; 58 × 42 cm
 Podaci preuzeti sa nalepnice na poleđini. - Karta ojačana platnom.
88. ФЈЕРИ - Мифоли = Fyeri - Mifoli [Kartografska građa] / Географско одељење Гл. Ђенералштаба, Картографска радионица. - 1 : 100.000. - [Београд] : Географско одељење Главног Ђенералштаба, Картографска радионица : Service Géographique de l'Armée, [191?]. - 1 геогр. карта : у боји ; 53 × 58 cm на листу 60 × 65 cm
 Еквидистанција 100 m.

89. ФЛОРИНА = Florina [Картографска грађа] / Географско одељење Гл. Ђенералштаба, Картографска радионица. - 1 : 100.000. - [Београд] : Географско одељење Главног Ђенералштаба, Картографска радионица : Service Géographique de l'Armée, [191?]. - 1 геогр. карта : у бојама ; 53 × 58 cm на листу 60 × 65 cm
Привремена граница. - Еквидистанција 100 m.
90. HALKIDIKI 41° 40' (Chalkidike) [Kartografska građa] / terrain: A. Vogel ; geripp. offic. R. Dokaupil. - 1 : 200.000. - [Wien] : K. u. k. Militärgeographisches Institut, 1909. - 1 геогр. карта : у бојама ; 57 × 44 cm на листу 68 × 53 cm
Vodeni žig: Papeterie de Renage (Isère). - Legenda.
91. ЦРТЕЖ: Тоблах, Фелтре, Млеци, Огулин, Загреб, Вараждин, Грац [Картографска грађа]. - 1 : 750 000. - [Б. м.] : [б. и.], [б. г.]. - 1 скица ; 40 × 56 cm
92. ЧАЧАК [Картографска грађа]. - 1 : 100.000. - [Б. м.] : [б. и.], [б. г.]. - 1 геогр. карта : у бојама ; 58 × 42 cm
Подаци преузети са налепнице на полеђини. - Карта ојачана платном.
93. ЦУМАЈА = Djuzaia [Картографска грађа] / Географско одељење Гл. Ђенералштаба, Картографска радионица. - 1 : 100.000. - [Београд] : Географско одељење Главног Ђенералштаба, Картографска радионица, [191?]. - 1 геогр. карта : у бојама ; 53 × 58 cm на листу 60 × 65 cm
Еквидистанција 100 m.
94. ДЏУМАЈА 41° 42' [Kartografska građa] / terrain A. Kaisenberger u. A. Kruliš ; geripp. offic. W. Kocour. - 1 : 200.000. - [Wien] : K. u. k. Militärgeographisches Institut, 1904. - 1 геогр. карта : у бојама ; 57 × 43 cm на листу 68 × 53 cm
Imprimerie xincographique du Service géographique de l'armée. - Vodeni žig: Papeterie de Renage (Isère). - Legenda.
95. ШАБАЦ [Картографска грађа] / премерио, исцртао и репродуковао Војни Географски институт Краљевине Југославије. - 1 : 100.000. - [Београд] : Војни Географски институт Краљевине Југославије, прем. 1928, репр. 1930. - 1 геогр. карта : у бојама ; 57 × 41 cm на листу 65 × 50 cm
96. [ŠTIP] [Kartografska građa]. - [S. l.] : [s. n.], [s. a.]. - 1 геогр. карта : у бојама ; 37 × 43 cm
Karta je oštećena.
97. ШЧЕРБАКОВ, А. Ј.
Балнеолошка карта Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца = Carte balnéaire du Royaume des Serbes, Croates et Slovènes par A. Scherbakov [Картографска грађа] / А. Ј. Шчербаков. - 1 : 1.000.000. - [Б. м.] : Министарство народног здравља, [192?] ([Београд] : Географски институт Гл. Ђ-штаба, Репродукциони одсек). - 1 геогр. карта : у боји ; 69 × 83 cm на листу 74 × 90 cm
Легенда.

Литература и извори

1. Ракићевић, Томислав: *Ойшћа физичка географија*, Београд, 1985.
2. Чанковић, Душанка: *Организација и уређење збирки географских карата у књи-
жницама*, Загреб, 1977.
3. ISBD(CM), Загреб, 1982.
4. www.vbs.nbs.bg.ac.yu/cobiss/
5. www.digital.nbs.bg.ac.yu/scc/kartografska.php
6. www.vgi.mod.gov.yu/

CARTOGRAPHIC COLLECTION IN PUBLIC LIBRARY OF POZEGA

Summary

The paper contains description of the cartographic collection as a part of colonel Slavko Joksimovic's legacy kept by Pozega Library. The collection includes 1 geographic atlas and 99 geographic maps both of domestic and foreign origin issued in the first half of twentieth century. Viewed according the division of maps on the basis of their scale the collection includes most topographic (military) maps. The bibliographic description of the maps is presented at the end of the paper.

Key words: cartographic material, headquarter maps, topographic map, maps, colonel Slavko Joksimovic's legacy

Jasminka Djurich